

Fylkesmannen i Trøndelag

Trööndelagen fylhkenålma

Vår dato:

29.07.2020

Vår ref:

2020/8681

Deres dato:

29.07.2020

Deres ref:

Indre Fosen kommune
Rådhusveien 13
7100 RISSA

Saksbehandler, innvalgstelefon
Inga Stamnes,

Skadefellingstillatelse på en (1) gaupe i deler av Åfjord kommune

Indre Fosen kommune fikk onsdag 29. juli 2020 tillatelse til skadefelling av 1 (en) gaupe innenfor et avgrenset område i deler av Åfjord kommune. Bakgrunnen for søknaden var tre rein drept av gaupe det siste døgnet. Tillatelsen ble gitt til Indre Fosen kommune pr e-post kl 09:54 den 29. juli 2020. Vedtaket kan påklages innen 3 uker.

Det vises til muntlig søknad fra Indre Fosen kommune v/ Simon Larsen kl 23:22 tirsdag 28. juli 2020, samt skriftlig søknad mottatt den 29. juli kl 09:06. Bakgrunn for søknad om fellingstillatelse er funn av to kalver og en simle drept av gaupe innenfor et lite område nært Måmyra i Åfjord kommune. Begge kalvene har skadedato 27. juli og simla har skadedato 26. – 27. juli 2020.

Lovgrunnlaget

Fylkesmannens myndighet til å gi skadefellingstillatelse på gaupe reguleres i forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, med hjemmel i lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 b.

I naturmangfoldlovens § 18 står det blant annet:

«§ 18. Annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene. Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk....

b) For å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom.»

Rovviltforskriften § 9 om Fylkesmannens myndighet til iverksetting av betinget skadefelling sier blant annet:

«Fylkesmannen kan av eget tiltak eller etter søknad fatte vedtak om iverksetting av felling for å forhindre fremtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltneemnden, jf. forskriften § 8, eller Miljødirektoratet, jf. § 13. Fylkesmannen kan delegere sin myndighet til iverksetting av slik felling til kommunen i særskilte tilfeller.

Ved vurderingen av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

- a) Områdets betydning som beitemark
- b) Skadenes omfang og utvikling
- c) Potensialet for fremtidige skader d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak
- d) Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak».

Betingende fellingstillatelser

Rovviltnemnda har 26. mai 2020 fattet vedtak om en kvote på fem betingede fellingstillatelser for gaupe i region 6 for perioden 1. juni 2020 til og med 15. februar 2021. Fylkesmannen skal i hvert enkelt tilfelle gjøre en vurdering av om felling er nødvendig sett i forhold til vilkårene i forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. § 1 og § 6. Det er så langt ikke registrert døde gauper i region 6 etter at rovviltnemnda fattet sitt vedtak den 26. mai 2020. Gjenværende kvote for regionen er følgelig 5 (fem) gauper.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold ivaretas på lang sikt og at artene forekommer i levedyktige bestander i sine naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal imidlertid avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml. § 14. En slik avveining skal ikke medføre at målet i § 5 fravikes, men at tiltaket vil kunne medføre at målet i § 5 nås på annen måte eller i annet tempo enn hvis naturmangfoldet hadde vært eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Fylkesmannen viser også til Rovviltnemndas vurderinger av nml. § 5 ved fastsettelsen av kvote for betingede skadefellingstillatelser på gaupe den 26. mai 2020.

Ifølge Norsk institutt for naturforskning (NINA) sin rapport 1846-2020 ble det registrert 15 ynglinger av gaupe før jakt i 2020 i region 6 Midt-Norge. Region 6 er dermed godt over det nasjonalt fastsatte bestandsmålet for regionen på 12 årlige ynglinger. Gjennomsnittlig antall familiegrupper av gaupe i region 6 de siste tre årene (2018-2020) er på 15,3 familiegrupper, noe som også er over bestandsmålet. NINA introduserte i 2011 en prognosemodell for framskriving av bestanden av gaupe i Norge (NINA rapport 774). Beregninger gjort i NINA Rapport 1846 ved bruk av prognosemodellen viser at region 6 sannsynligvis vil oppnå bestandsmålet også før jakt i 2021 (antall familiegrupper før jakta i 2021). Med bakgrunn i data fra NINA Rapport 1679 og foreløpig bestandsstatus fra Rovdata anser Fylkesmannen i Trøndelag kravet i nml. § 5 om at arten skal forekomme i levedyktig bestand i sine naturlige utbredelsesområder som oppfylt. En eventuell skadefellingstillatelse vil ikke medføre at målet i nml. § 5 fravikes.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i naturmangfoldloven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Med bakgrunn i data og rapporter fra nasjonalt overvåkingsprogram for store rovdyr, med NINA Rapport 1846 som viser de ferskeste bestandsdataene anser Fylkesmannen kravet til kunnskapsgrunnlaget, jf. naturmangfoldlovens § 8 som godt nok til å fatte vedtak i saken. Førre-var-prinsippet i nml. § 9 kommer hovedsakelig til anvendelse i situasjoner der man ikke har slik tilstrekkelig kunnskap tilgjengelig. Fylkesmannen er av den oppfatning at det ikke er tilfellet i denne saken, og mener derfor at førre-var-prinsippet kan tillegges mindre vekt i denne saken.

Naturmangfoldloven § 10 slår fast at en påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastning som økosystemet er eller vil bli utsatt for. En eventuell felling vil bli belastet den betingede kvoten for gaupe, samt kvoten for kvotejakt på gaupe 2021, slik sett vil ikke den samlede belastningen for gaupebestanden øke. Vedtaket gjelder skadefellingsforsøk på gaupe, og skal normalt sett ikke gi noen miljøforringelse. Fylkesmannen anser derfor § 11 og § 12 som mindre

relevant i denne saken. For å unngå skader på naturmangfoldet skal det tas utgangspunkt i slike metoder, teknikk og lokalisering som gir de beste samfunnsmessige resultater.

Rovviltnemnda har foretatt en nærmere vurdering av gaupebestanden i region 6, og setter en øvre ramme for hvor mange dyr som kan tas ut ved skadefelling i perioden 1. juni 2020 til og med 15. februar 2021. Fylkesmannens oppgave er begrenset til å vurdere konkrete søknader om skadefelling opp mot rovviltforskriften § 9.

Det følger av rovviltforskriften § 9 at områdets status i forvaltningsplanen skal vektlegges i forbindelse med vurderinger av søknader om skadefelling. I tråd med prinsippet om geografisk differensiert forvaltning og tydelig soneforvaltning, skal terskelen for iverksetting av skadefellingstillatelse være lavere i områder utenfor forvaltningsområdet enn i områdene innenfor forvaltningsområdet. Ifølge forvaltningsplanen for store rovdyr i region 6, er områdene hvor skadene er påvist utenfor det vedtatte forvaltningsområdet for gaupe i regionen. Forvaltningsplanen sier da at terskelen skal være lav for å innvilge fellingstillatelse.

Videre følger det av rovviltforskriften § 9 at Fylkesmannen skal gjøre en særlig vurdering av den konkrete situasjonen opp mot følgende 4 kriterier;

Områdets betydning som beitemark

Området ligger innenfor Fovsen Njaarke reinbeitedistrikt sine områder, og er et viktig beiteområde for tamrein. Det opplyses fra kommunen at det oppholder seg mye rein i området hvor skadene har skjedd. I tillegg slipper flere beitebrukere fra Åfjord beitelag sine besetninger i nærliggende områder. Hele Fosen halvøya er et prioritert beiteområde i henhold til forvaltningsplanen i region 6.

Skadenes omfang og utvikling

Det påviste skadeomfanget er begrenset, men det vektlegges at alle tre kadaver har samme skadedato, og er drept innenfor et lite område.

Potensialet for fremtidige skader

Det er påvist tre kadaver, og skadesituasjonen betraktes derfor som pågående og at potensialet for fremtidige skader er forholdsvis stort med tanke på antallet beitedyr i området. For å rette fellingsforsøket mot individet som har gjort, og kan forventes å gjøre mere skade, ber vi om at fellingsforsøket rettes mot de områdene der det er påviste skade av gaupe

Muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Det vektlegges at områdene med påviste skader er utenfor forvaltningsområdene for gaupe. I slike områder skal bestanden holdes på lavest mulig nivå, men forekomst må påregnes. Det er påvist tre skader, og vi mener det ikke finnes andre forebyggende virkemidler som bør utprøves i det aktuelle området før tillatelse til felling av den skadegjørende gaupa kan gis.

Konklusjon

Skadefelling skal være et virkemiddel for å ta ut ett bestemt skadevoldende individ av rovdyr, og ha til hensikt å stanse en større skadeutvikling. Det er nå påvist tre kadaver i løpet av svært kort tid, og skadesituasjonen betraktes derfor som pågående og at potensialet for fremtidige skader er forholdsvis stort. Området ligger utenfor forvaltningsområdet for gaupe i region 6, i henhold til føringene i forvaltningsplanen skal terskelen for å innvilge skadefellingstillatelse være lav i beiteprioriterte områder. Det må også tillegges at bestanden av gaupe i region 6 er over bestandsmålet.

Fylkesmannen knytter sin innvilgelse av søknaden om skadefellingstillatelse på 1 (ei) gaupe til rovviltforskriften § 9, og anser at potensialet for fremtidige skade er stor slik at fellingstillatelse bør gis.

Fylkesmannens vedtak

Ut fra vurderingene ovenfor, vedtak om betingede tillatelser fra Rovviltneemnda i region 6 datert 26. mai 2020 og med hjemmel lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 og § 77, jf. forskrift av 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt § 9 jf. §§ 1 og 6, gir Fylkesmannen i Trøndelag skadefellingstillatelse på 1 (ei) gaupe til Indre Fosen kommune.

Følgende vilkår er knyttet til fellingstillatelsen:

1. Alle som deltar i fellingsforsøket skal være kjent med vilkårene før fellingsforsøk iverksettes, samt de generelle gjeldende bestemmelser i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
2. Fellingstillatelsen gjelder fra **onsdag 29. juli til onsdag 5. august kl 12.00, eller frem til gaupe er felt**. Eventuell forlengelse vil bli vurdert av Fylkesmannen ved tillatelsens utløp.
3. Skadefellingstillatelsen gis til Indre Fosen kommune v/ Simon Larsen. Skadefellingsområdets avgrensing vises i vedlagt kart (vedlegg 1). Fellingsforsøket skal rettes mot de områder hvor det sist er påvist skader.
4. Gaupe m/unger og dens unger er unntatt fra fellingstillatelsen. Dersom det observeres hunndyr m/unger i området hvor fellingsforsøket pågår, skal Fylkesmannen underrettes umiddelbart på tlf. nr. 930 60 221.
5. Indre Fosen kommune oppnevner fellingsleder som har ansvaret for å koordinere fellingsforsøket. Alle som deltar i fellingslaget skal gjøres kjent med dette brevets innhold. Navn på de som utgjør fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen. Eventuelle endringer i sammensetningen av fellingslaget skal meddeles Fylkesmannen i Trøndelag så raskt som mulig.
6. Deltakere i kommunale/interkommunale fellingslag skal få kompensasjon for gjennomføring av skadefellingsforsøket, jf. rovvilt forskriften § 9 a. Kommunen/fellingsleder må sørge for at deltakere i fellingslaget fører timelister, kjørelog og dokumenterer eventuelle andre utgifter som ønskes refundert. Deltakerne må ha løst lisens for bjørn for å være berettiget kompensasjon. Fylkesmannen legger til grunn at fellingsforsøket gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Søknaden om godtgjøring sendes inn til Fylkesmannen via det elektroniske søknadssenteret umiddelbart etter endt fellingsforsøk, og senest **5. september 2020**.
7. Budsjettramme for fellingsforsøket settes til inntil kr 44 800,-. Eventuelle påløpte kostnader kommer i tillegg, oppad begrenset til kr 30 000,- pr. fellingsforsøk (jf. rovviltforskriften § 9 tredje ledd). Dekking av feriepenge og arbeidsgiveravgift kommer også i tillegg, jf. opplysninger i brev om betinget skadefelling fra Miljødirektoratet 29. mai d.å.
8. Fellingsleder bes om å utarbeide en fellingslogg som rapporteres via Miljøvedtaksregistret etter fellingstillatelsens utløp. Fellingsloggen skal inneholde oversikt over ressursbruk (antall timer/personer), i tillegg til en kort beskrivelse av hvordan fellingsforsøket ble gjennomført.

Det skal rapporteres via Miljøvedtaksregistret www.miljovedtak.no. Søk opp aktuell skadefellingstillatelse og trykk «Rapporter på skadefelling». Sluttrapport skal være levert senest **5. september 2020**.

9. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
10. Det skal bare benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på gaupe, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøving av jakt og fangst. De som benytter rifle skal ha avlagt skyteprøven for storviltjakt for inneværende jaktår.
11. Felling eller forsøk på felling av gaupe skal omgående meldes til Fylkesmannen i Trøndelag (rovviltelefon 930 60 221). Meldingen skal inneholde opplysninger om tid og sted for fellingen, og fellingsstedet skal kunne påvises dersom Fylkesmannen krever det.
12. Den/de som sårer gaupe under forsøk på felling i henhold til tillatelsen, plikter å gjøre det en kan for å få avlivet gaupa. Fylkesmannen og nærmeste politimyndighet skal uten opphold underrettes. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på felling eller jakt skal bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk. Vedkommende plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet.
13. Gaupe som blir felt på denne tillatelsen er Viltfondets eiendom. Ingen kan derfor på noen måte gjøre seg nytte av felt gaupe uten nærmere samtykke fra Miljødirektoratet. Dersom det ikke er mistanke om noen uregelmessigheter ved fellingen som kan medføre politietterforskning, er fellingslagets leder ansvarlig for at felt gaupe ivaretas og håndteres etter instruks for ivaretagelse av døde rovdyr (<http://nidaros.nina.no>). Dersom det i motsatt fall er grunnlag for å påregne behov for etterforskning, skal dyret ikke flyttes fra fallstedet. Fylkesmannen og politiet skal da underrettes snarest.
14. Dersom det er ønskelig å bruke løs hund i forbindelse med jakta må kommunen gi dispensasjon fra båndtvangsbestemmelsene i hundeloven. Kommunen må da samtidig dispensere fra båndtvangsbestemmelsene også i hensyn til bufe i hundeloven.
15. Fylkesmannen i Trøndelag kan til enhver tid trekke tilbake fellingstillatelsen.

Klagerett

I medhold av forvaltningslovens kapittel VI er det klagerett på vedtaket. Eventuell klage skal stiles til Miljødirektoratet, Postboks 5672 Torgarden, 7485 Trondheim, og sendes til Fylkesmannen i Trøndelag, Postboks 2600, 7734 Steinkjer innen 3 (tre) uker fra mottakelsen av dette brevet.

Med hilsen

Gry Tveten Aune (e.f.)
seksjonsleder

Klima- og miljøavdelingen

Inga Stamnes
seniorrådgiver

Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg

1 Vedlegg 1 kart skadefellingsområde gaupe

Kopi til:

Statens naturoppsyn	Postboks 5672 Torgard	7485	TRONDHEIM
Fovsen Njaarke sijte			
Fovsen Njaarke sijte			
Åfjord kommune	Øvre Årnes 7	7170	ÅFJORD
Miljødirektoratet	Postboks 5672 Torgarden	7485	TRONDHEIM